

Κώστας Χ. Χρυσόγονος, Πολιτειολογία. Το Κράτος ως μορφή οργάνωσης των ανθρωπίνων κοινωνιών, 2^η επαυξημένη έκδοση, σ. 871, 2020, Εκδόσεις Σάκκουλα.

Ο Καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου της Νομικής Σχολής Θεσσαλονίκης, πρώην Ευρωβουλευτής και έγκριτος Δικηγόρος Κώστας Χρυσόγονος δημοσίευσε στις Εκδόσεις Σάκκουλα το νέο βιβλίο του με τίτλο «Πολιτειολογία. Το Κράτος ως μορφή οργάνωσης των ανθρωπίνων κοινωνιών». Το έργο αυτό απευθύνεται στους νομικούς, τους πολιτικούς επιστήμονες, τους ιστορικούς, αλλά και σε όλους όσους ενδιαφέρονται για το κράτος ως διαχρονικό φαινόμενο, δηλαδή ως μια από τις ιστορικές μορφές οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών. Είναι μία πλήρως εμπλουτισμένη έκδοση, υπερτριπλάσια σε μέγεθος, σε σχέση με τη συνοπτικότερη μορφή του έργου το 2016. Το έργο είναι, όπως αναφέρει ο συγγραφέας, αποτέλεσμα της επί 25 έτη ερευνητικής, συγγραφικής και διδακτικής, στη Νομική Σχολή Θεσσαλονίκης, ενασχόλησης του με την Πολιτειολογία.

Ο Κώστας Χρυσόγονος μας φωτίζει με την όπως πάντα σαφή, διεισδυτική και μεστή γραφή του την έννοια και την ιστορική εξέλιξη του κράτους και την έννοια και την ιστορική εξέλιξη του πολιτεύματος, τόσο σε βάθος όσο και σε πλάτος. Κεντρικά θέμα που αναλύεται στο πρώτο μέρος του βιβλίου είναι η γνωσιολογία του κράτους, με την έννοια της φύσης, της καταγωγής, της εξουσίας και της θέσπισης του κράτους. Στο δεύτερο μέρος δίνεται έμφαση στη μορφολογία του κράτους, με αναφορές σε κρίσιμα κράτη και πολιτεύματα, όπως το δουλοκτητικό κράτος, το φεουδαρχικό κράτος και τις απαρχές και την εξάπλωση του συνταγματισμού φτάνοντας μέχρι και το κράτος του υπαρκτού σοσιαλισμού. Αντί επιλόγου, στο τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται με διεπιστημονική και κριτική ματιά οι προοπτικές του κράτους και το μέλλον της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Όπως σημειώνει ο συγγραφέας «το τελικό ερώτημα της πολιτειολογίας είναι η αξιολόγηση της φύσης του κράτους ως ιστορικού φαινομένου και, υπό το πρίσμα αυτό, της μελλοντικής προοπτικής του». Κεντρικά ζητήματα που εξετάζει η πολιτειολογία είναι γιατί δημιουργήθηκε και γιατί επικράτησε το κράτος ως μορφή οργάνωσης της κοινωνικής συμβίωσης, ποια είναι τα κυριότερα στάδια της ιστορικής του εξέλιξης και ποιες είναι οι πιθανότητες επιβίωσης ή μετασχηματισμού του. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες είναι οι αναπτύξεις του συγγραφέα στο τελευταίο μέρος του βιβλίου για την κρίση του κράτους και το μέλλον της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, όπου ο Κώστας Χρυσόγονος εμβαθύνει, μεταξύ άλλων, στις σχέσεις κράτους και οικονομίας και κράτους και μέσων ενημέρωσης-επικοινωνίας-νέων τεχνολογιών. Επίσης, εύστοχα ο συγγραφέας διαπιστώνει ότι «η μερική τουλάχιστον υπέρβαση του κράτους συνιστά μια υπαρκτή ιστορική τάση στο δεύτερο μισό του 20^{ου} και τις δύο πρώτες δεκαετίες του 21^{ου} αιώνα».

Ο Καθηγητής Κώστας Χρυσόγονος, από τους πιο επιδραστικούς και καταξιωμένους Έλληνες Δημοσιολόγους, δίπλα στα βιβλία για το Οργανωτικό Συνταγματικό Δίκαιο και τα Θεμελιώδη Δικαιώματα προσθέτει την Πολιτειολογία. Το βιβλίο Πολιτειολογία του Κώστα Χρυσόγονου είναι το πιο πλήρες και πολυπρισματικό έργο στο αντικείμενο

στην ελληνική βιβλιογραφία. Με το βιβλίο αυτό επανεκκινεί το ενδιαφέρον τόσο στην συνταγματική επιστήμη όσο και στην πολιτική επιστήμη στην Ελλάδα για την Πολιτειολογία. Το βιβλίο είναι πολύ χρήσιμο για όλους τους νομικούς, τους πολιτικούς επιστήμονες και τους ιστορικούς.

Βασίλης Γ. Τζέμος, Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ), Επίκουρος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου και Οικονομικών Θεσμών Τμήματος Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (εκλ.), Σύμβουλος ΑΣΕΠ, Δικηγόρος